

П'єсу було створено в рамках Лабораторії драматургії Національної спілки театральних діячів
України

Ганна Устинова
+380939643376
ustynova.ganna@gmail.com

“Саня”

Скул-сторі про дорослішання дітей та батьків
ЦА: підлітки 12-15 років та їхні батьки

Дійові особи:

Саша, 13 років, школярка, напівсирота, живе вдвох із татом, тато єдиний, хто називає її Саня. Не відчуває любові тата через брак відкритості - у них багато табуйованих тем, зокрема, мама. Шукає любов у стосунках, навчанні, розмові із мобільним роботом, хоче всім подобатися. **Тато**, 39 років, батько-одинак, економіст у банку, чудово пече. Намагається створити вдома атмосферу затишку. Однак у родині затишок лише зовнішній - смачна їжа, завжди прибрано, натомість сам тато боїться говорити із донькою на серйозні теми, щоб не руйнувати її дитинство. Приймає антидепресанти.

Діма, 13 років, однокласник, у котрого закохана Саша, популярний у школі футболіст **Ліза**, 13 років, однокласниця-“подруга” Саші, котра теж закохана у Діму. Черлідерка, “повернута” на американщині.

Лілія Бориславівна, 40 років, фізручка, керівниця черлідерок, авторитет серед дівчат.

Голос Мірі - Мірі - робот у мобільному, типу еплівської Сірі

Голос футбольного коментатора

Масовка черлідерок

Масовка футболістів

Сцена 1.

Саша сидить у кафе, їсть морозиво, поправляє волосся - дивиться у телефон як у дзеркало. Залітає Діма, сідає поряд.

Діма. О, ледь доїхав.

Саша. Привіт! Далеко, так?

Діма. Та чорт зна де!

Саша. Ти сам обирав місце.

Діма. Фу, жарко!

Саша (протягує Дімі ложечку). Морозива?

Діма (трохи відстороняється). Ні-ні, дякую (бере до рук серветницю). І морду нічим витерти!

Саша (дістає серветки із сумочки). Тримай. До речі! (виймає зошит, а із зошита - подвійний списаний аркуш).

Діма. Боу! Ти просто рятуєш мене.

Саша *(шаріється)*. Дякую.

Діма. Мої предкі взагалі загналися - сказали, що маю закінчити рік максимум із сімома "шістками". Прикинь? Інакше до Барселони на матч влітку не повезуть! *(розглядає аркуш)*.

Саша. Там про Петрарку, який писав листи своїй коханій Лаурі

Діма *(сміється)*. То вони, як ми... Тільки ти мені контрольні пишеш, ха-ха! Ну, гаразд, сорян. Дякую за твір! *(пригортає її трошки)*.

Саша. Прошу.

Діма. Предкі мої після розмови із класухою реально збісилися! Не знаю, що вона їм напатякала. До того умова була - десять "шісток" за рік. А у мене ж за чотири дні півфінал, тренування. *(Дивиться у телефон)* До речі, вже треба бігти.

Саша. Ми ж щойно зустрілися!

Діма. Сорян, це все футбол винен *(встає)*. Я тобі напишу.

Саша. Або можеш підійти на перерві.

Діма. Ні-ні, давай не псуватимемо наші таємні романтичні побачення. Це ж, як у книжках твоїх, правда?

Саша *(зам'ялася)*. Типу того.

Діма. От і порішали! Все *(дивиться на телефон)*, тепер вже точно побіг - до школи годину добиратися. Шось ще ? *(дістає із гаманця 50 гривень)*.

Саша посміхається, хитає головою - ні.

Діма *(кладе гроші назад у гаманець)*. То бувай.

Діма йде, Саша лишається доїдати морозиво

Сцена 2.

Саша та Ліза сидять на перерві у школі. Ліза втикає у телефон - обирає кросівки для черлідінгу, Саша у роздумах.

Ліза. А от які - білі - як у американських черлідерок! Хоча ні, в білих я на минулій грі була. А ось дивись - клас, так?

Саша. Ага.

Ліза. Зі смужкою блакитною - саме під форму. В мене ноги у них довше виглядатимуть - я вже хочу! *(підстрибує та робить черлідерську зв'язку, паралельно викрикує)* Наші хлопці супер! Наші хлопці клас! Саша, ти взагалі дивишся?

Саша. А, так. Класні кросівки - бери.

Ліза. От чи встигнуть вони прийти до гри. Ще ж розносити їх треба. Так, досить *(відкладає телефон)* - ти не зі мною. Викладуй - давай-давай.

Саша *(посміхається)*. Пам'ятаєш, ти казала, що Катя вибула через перелам?

Ліза. Так. Взагалі дебілкою треба бути, щоб мізинець зламати.

Саша. Ви ще не знайшли заміну?

Ліза. Ще ні.

Саша. Я хочу поспробувати.

Ліза починає пригнуватися та шукати щось під зошитами на парті.

Саша. Ти що робиш?

Ліза. Шукаю, що ж це таке здохло - Клименко хоче стати черлідеркою. Це ж просто брейкін ньюз!

Саша. Тоді тобі за дохлятиною в ліс треба.

Сміються разом

Ліза. Це, звісно, прикольно. Але наскільки я пам'ятаю, ти з першого класу танцювати ненавиділа. Щось недоговорюєш.

Саша. Обіцяєш, що нікому не скажеш?

Ліза (кладає руку на айфон). Клянусь!

Саша (пошепки). По-перше, я хочу до Діми ближче бути...

Ліза (сміється). До Загорія, чи що?

Саша (пошепки). Тихо! Ти ж не дослухала. Ми зустрічаємося.

Ліза починає сміятися. Заговкає, коли бачить, що Саша не жартує.

Саша (пошепки). У нього футбол весь час забирає, тож я вирішила до черлідерок ваших записатися, щоб бачитися частіше. Друга причина - вразити його, Діма ж від мене такого точно не очікує.

Ліза. Чому ти?! Чому він вибрав тебе, а не якусь іншу дівчину?

Саша. Тобто?

Ліза. Він спортсмен, ти заучка - не ображайся, ти і сама знаєш. Він крутий, а ти читаєш паперові книги. Не електронні навіть!

Саша. Нічого ти не розумієш. Він романтичний - ми бачимося у всяких таємних місцях, далеко від школи. От саме тому я тебе прошу нікому не казати, що ми разом - Діма і я не хочемо псувати цей період.

Ліза. Угу. І саме тому ти йдеш у черлідерки - щоб лишитися у тіні.

Саша. А це вже мій сюрприз Дімі - хай бачить, що я різною буваю. У вас же сьогодні ввечері репетиція? Я прийду спробуюсь. Треба якось готуватися?

Ліза. Взагалі-то... (заговкає, на обличчі з'являється хитра усмішка) ні. Просто приходь. Тобі Лілька на місці дасть завдання. А ти ж розумна - точно впораєшся. Лайк тобі за сміливість.

Сцена 3.

Саша перебирає спортивну форму у шафі. Розмовляє із роботом у мобільному. У кімнаті стоїть високий - аж до стелі - фікус.

Саша. Мірі, де мої шорти?

Мірі. Нижня шухляда.

Саша. Що ж мені із зачіскою зробити...

Мірі. Топ-3 зачіски сезону - розпущене волосся, хвостик, дулька.

Саша приміряє на собі всі 3 зачіски перед дзеркалом.

Саша. Супер! Уявляєш, Мірі, Діма написав, що наступного разу побачимося завтра ввечері у парку. І ще попросив допомогти йому із тестом з біології. А я що - мені не складно!

Мірі. Це питання?

Саша. Це я стверджую. Допоможу Дімі - тим паче, він має честь школи захищати. Це його призначення. А я біологію люблю (*поливає фікус*) - для мене цей тест зробити як однією лівою. Коротше, я маю хлопця - і я щаслива! (*крутиться із лейкою та падає на ліжку*)

Мірі. Ваше щастя - моє щастя.

Саша. Як же добре, що ти є, Мірі.

Мірі. Я з вами 2 дні 16 годин 32 хвилини. Ви можете безкоштовно користуватися "Мірі-людиною" ще 3 дні 7 годин та 28 хвилин. По закінченню терміну вартість підписки становитиме 9 доларів 99 центів на місяць.

Саша. Ох, знаю. Але чи тато погодиться?

Мірі. Моя справа - попередити.

Чути кроки з-за дверей.

Тато. Саню!

Саша (*пошепки*). Мірі, блокуйся.

Саша виключає Мірі, ховає у фікус телефон. Стук у двері.

Саша. Так, заходь.

Тато. Привіт! А вгадай, що у мене є? Ого, що це? (*дивиться на безлад та зовнішній вигляд Саші*).

Саша. Це я... вирішила танцями зайнятися. Черлідінгом.

Тато. О!

Саша. Так. У школі саме набирають новеньких - там Катя із 8-Б палець зламала.

Тато. Оу, бідна.

Саша. Не смертельно, але у гіпсі вона танцювати не зможе. От піду сьогодні спробую - може, візьмуть.

Тато (*сідає у крісло, дістає із кишені таблетку, випиває.*). Ну, то ти молодець просто! Нові горизонти відкриваєш - пишаюся тобою.

Саша. Що це?

Тато. А, вітаміни. У моєму віці вже треба.

Саша. Ти не старий.

Тато. Але зараз почуваюся саме таким (*позіхає, очі закриваються*).

Пауза.

Саша. Може, піди до себе поспи?

Тато (здригається). Фух, вибач - вирубився, роботи повно (підводиться). В мене для тебе щось є, я ж казав? Так от, ходімо на кухню - я приніс шоколадний мус із французької кондитерською - зараз будемо чай пити та по інгредієнтах його розбирати.

Саша. Ага, зараз.

Тато. Я хочу такий самий потім приготувати. Що це в тебе телефон у вазоні робить?

Саша. Ой! Точно. А я його шукаю.

Тато ще на мить завмирає біля фікуса, гладить його листя. Йде до дверей.

Тато. Підтягуйся, коротше! Я чайник ставлю (виходить із кімнати).

Сцена 4.

Шкільний спортивний зал. В одній половині тренуються футболісти, у другій - розминаються черлідери разом із фізручкою Лілією Бориславівною, яка рахує "раз-два-три-чотири". Саша заходить до зали. Ліза бачить подругу, махає їй.

Лілія Бориславівна. Запізнюємось!

Саша. Вибачте. Я...

Ліза (викрикує). Це Саша Клименко. Вона прийшла на проби.

Лілія Бориславівна зупиняє Лізу суворим поглядом. Саша ще більше ніяковіє.

Лілія Бориславівна. Значить, ти хочеш до трупи?

Ліза. Так, я чула, що Катя палець зламала.

Лілія Бориславівна. Що ж, давай подивимось, що ти вмієш.

Лілія жестом показує дівчатам сісти у півколо - Саша стоїть перед ними. Поруч пробігає Діма - Саша йому посміхається. Він спочатку дивується, потім робить вигляд, що не знає її. Біжить назад.

Бориславівна вмикає музику, Саша стоїть та дивиться на вчительку і дівчат.

Лілія Бориславівна (вимикаючи музику). І?

Саша. Емм... що треба робити?

Дівчата хіхікають, Ліза вдавано стримує посмішку.

Лілія Бориславівна. Танцюй зв'язку, котру підготувала.

Саша. Емм.

Лілія Бориславівна. Ясно. Тоді імпровізуй.

Бориславівна вмикає музику. Саша присідає, розмахує руками-ногами, стрибає. Дівчата хіхікають.

Лілія Бориславівна. Тепер гасло.

Саша зупиняється.

Лілія Бориславівна (*перекрикуючи музику*). І гасло ти теж не вивчила!

Саша. Ні-ні, все є. Е-е.

Наші - перші, наші - кращі,

А тому що - не ледащі.

Дівчата сміються. Ліза вдавано стримує посмішку, коситься на Діму

Саша (*стрибає та викрикує*).

Скільки можна нам стрибать?

Хлопці, нумо вигравать!

Іще три голи в ворота -

Це ж для вас легка робота.

Дівчата шушукуються.

Дівчина 1. Не той текст.

Дівчина 2. Але прикольно!

Лілія Бориславівна (*вимикає музику, всі затихають*). Нагадай... (*запитально дивиться на Сашу*)

Саша. Саша.

Лілія Бориславівна. Так, Сашо! Значить, зв'язку не показала, гасло не вивчила. Однак імпровізуєш непогано та демонструєш винахідливість у поезії (*сміється*). Нам такі у команді потрібні

.

У Лізи очі ледь не вилазять від здивування.

Лілія Бориславівна. Особливо зважаючи на терміновість. Ставай до дівчат.

Продовжимо тренування.

Саша. Клас, дякую! (*розвертається на Діму, він схвально ледь помітно посміхається та киває*).

Усі знову стають у шеренги, продовжують розминку. Ліза пробирається до Саші.

Ліза (*пошепки*). Вітаю!

Саша. Потім поговоримо.

Сцена 5.

Саша та Ліза у залі після тренування у формі їдять пиріжки.

Саша. І все одно я в шоці.

Ліза. Ну камон! Правда - я забула, що треба готуватися. Але ж все вдалося. Ти ж у нас розумна - впоралася. *(посміхається)*

Саша *(посміхається у відповідь, без образи)*. Ага-ага.

Пауза.

Ліза. Смачно!

Саша. Це тато пік.

Ліза. О, до речі, давно хотіла сказати - у твого тата таке хобі цікаве.

Саша. У нього добре виходить.

Ліза. Не сперечаюсь. Але ж дивно, правда?

Саша. Чому?

Ліза. Просто це така жіноча справа.

Саша. Раніше, коли я тебе пригощала татовою випічкою, тобі справа жіночою не здавалась.

Ліза. Завжди здавалась.

Саша. Не подобається - не їж.

Ліза. Ти така вразлива стала. Це через Діму?

Саша *(пошепки)*. Я просила тебе про Діму не кричати? І взагалі: до чого тут він? І тато?

Ліза. Айм сорі, але ти якась нервова стала. Я просто турбуюсь. Ти сама казала - тато дуже втомлений останнім часом. От я і подумала: може йому знайти жінку, щоб пекла для вас?

Саша. Нам не потрібна хатня робітниця.

Ліза. Не хатня робітниця, а та, що пекла б з любов'ю. Ти сама про це ніколи не думала? Твій тато один стільки років.

Саша. Тобто жінка потрібна, щоб варити їсти?

Ліза. Ти не почула головне – з любов'ю.

Саша. Мені не потрібна нова мама.

Ліза. Тобі – ні. Але я зараз не про тебе кажу.

Саша *(встає та бере рюкзак)*. Знаєш, мій тато принаймні пече вдома, а твій вітчим лише вам з мамою паролі від кредиток дає, а сам на роботі пропадає.

Йде у сторону дверей.

Ліза *(кричить навздогін)*. Зате я мамі не заважала його знайти! І тому мама щаслива!

Саша спиняється на мить, але знову йде далі та виходить за двері. Ліза кидає на землю пиріжок, але за секунду піднімає його, обтрушує та кусає.

Сцена 6.

Саша та тато вдома на кухні. Тато готує їсти - Саша сидить поруч.

Тато. Додаємо трохи горіхів, кураги, фініків. Подрібнюємо *(інгредієнти перемішуються у блендері, знімає кришку, дивиться на результат)*. Класний блендер! Тепер ріжемо лимон...

Саша. А давай я?

Тато. Та ні, я сам, швидко зараз...

Саша (*вириває із рук тата лимон та ніж*). Я впораюсь. Ти краще відпочинь.

Тато (*спантеличений сідає на стілець*). Як танці?

Саша. Добре, мене прийняли. Післязавтра виступ.

Тато. Саня! То ти молодчина просто!

Саша. А ти танці любиш?

Тато (*посміхаючись*) Не думаю, що мене приймуть у вашу трупу (*випиває таблетки, відвертаючись від Саші*).

Саша помічає, пауза. Починає агресивніше різати лимон.

Саша. А театр ти любиш?

Тато. Саню, обережніше...

Саша (*ще агресивніше ріже*). Виставки, кафе - місця, в які можна ходити з... кимось.

Тато (*встає*). Дай ножа.

Саша випадково ріже палець, скрикує. Тато підбігає, починає метушитися.

Тато. Що ж ти так?.. До крові. Тобі ж виступати.

Саша (*плаче, але не лише через поріз*). Тату, ти б хотів, щоб удома, окрім нас, був ще хтось?

Тато. Ти хочеш собаку?

Саша. Ні. І kota не хочу.

Пауза

Тато. Не розумію.

Саша. Щоб ще хтось, окрім нас, готував, прибирав ... жив?..

Тато. Я погано справляюсь?

Саша. Ні. Просто... я подумала... тобі хотілося б... якби вдома ще, ну... хтось ...щоб не траплялося такого (*показує на татові таблетки та свій палець*).

Тато. Я усе можу владнати. Давай... давай я тобі ще пластир принесу (*йде з кухні*).

Сцена 7.

Школа. Саша та Діма стоять біля роздягальні. Діма рукою набиває м'яч. Саша час від часу береться за живіт.

Саша. Дякую, що ти запропонував перед тренуванням зустрітися. Бо вдома якось... лишатися не хотілось...

Діма. Предкі?

Саша. Тато.

Діма. За що тебе лаяти? Ти ж відмінниця.

Саша. Він не лає, він просто...

Діма (*перебиває*). Розумію. Мої мені мозок видають “Дімасік, з біології потрібна четвірка! І з зарубіжки теж”. Тьху, блін! Але шо поробиш - матч у Барселоні сам себе не подивиться. Ти, до речі, як, встигла?

Саша. Так, тримай (*віддає йому тест із біології*). Це не через оцінки зовсім, я...

Діма (*перебиває*). Ти найкраща!

Саша посміхається. Чути кроки.

Діма (*пошепки*). Все, я пішов у зал. Не кисни, мала!

Діма зникає за дверима у зал.

Саша (*знову береться за живіт*). Що ж таке.

Кроки стають гучніше, з'являється Ліза у навушниках, вона підтанцьовує та підспівує англійською.

Саша. Привіт.

Ліза (*дістає навушники*). Хай.

Саша. Як справи?

Ліза. Як бачиш.

Саша. Ти вчора була права.

Ліза (*із надією*). Щодо Діми?

Саша. Ні, щодо тата. Я йому заважаю, але він не зізнається. Та й взагалі мало говорить зі мною про щось... ну... серйозне. Так вже довго триває.

Ліза. Це батьки. І їхня нормальна поведінка. Наша справа - здогадуватися. Ти звикнеш.

Саша (*дістає кекс із сумки*). Але пече він із любов'ю, сподіваюсь.

Ліза (*бере кекс*). Принаймні смачно. Мої он взагалі лише замовляють їжу.

Саша (*дістає ще кекс із сумки*). Візьми ще. Вдома такого багато, а мені щось не лізе.

Ліза посміхається, бере кекс та кладе у сумку.

Сцена 8.

Шкільний спортзал. Грає музика. Футболісти виходять із зали, а черлідерки у формі - короткі шортики та футболки - ще займаються.

Лілія Бориславівна. Рівчак, молодчина! Зінов'єва, тягни палець! Раз-два-три, раз-два-три. Клименко, спину рівніше.

Саша сутулюється, тримається за живіт час від часу.

Лілія Бориславівна. І наостанок - скорпіон! Давайте-давайте!

Дівчата стають у позу "Скорпіон":

https://st.depositphotos.com/2012425/1925/i/950/depositphotos_19256299-stock-photo-cheerleading-pose.jpg

Дівчина 1. Сашо, у тебе...

Інші дівчата теж щось помічають, дехто хіхікає. Ліза спідтиха знімає Сашу на смартфон. Саша опускає ногу, торкається руками промежини - там волого, піднімає руку до себе - вона у крові.

Дівчина 2. По нозі тече.

Саша помічає цівку крові, що по внутрішній стороні ноги дотекла вже майже до шкарпетки. Саша витирає ногу руками, потім - руки об шорти, починає схлипувати. Музика вимикається. До Саші підбігає Бориславівна. Хтось з дівчат хіхікає.

Лілія Бориславівна. Ану, тихо! (черлідери затихають, Ліза ховає телефон) Сашо, все добре, не переймайся. Просто сходи до вбиральні - зміни прокладку.

Саша (пошепки). У мене немає.

Лілія Бориславівна. Ага. Зараз-зараз.

Бориславівна біжить до свого рюкзака. Саша сідає на підлогу, плаче, закриває обличчя. Вчителька підбігає до Саші.

Лілія Бориславівна (протягує прокладку). Бери.

Саша не реагує, плаче, закриваючи обличчя долонями. Підбігає одна з черлідерок, дає Саші серветки.

Дівчина 1. Ось.

Саша так і сидить з закритим обличчям, тому серветки бере Лілія Бориславівна.

Лілія Бориславівна. Ходімо вийдемо на п'ять хвилин, ходімо.

Саша не рушає з місця, сидить на підлозі.

Саша. Я не знала.

Лілія Бориславівна сідає поряд, дає знак черлідеркам - дівчата сідають півколом.

Лілія Бориславівна. Те, що зараз відбулось, абсолютно нормально. Менструація - природне явище. Перед нею або під час, буває, болить живіт, нудить, різко змінюється настрій - є ціла купа різних симптомів, які сигналізують: у організмі відбуваються зміни.

Саша поступово заспокоюється, піднімає очі на вчительку.

Лілія Бориславівна. У ці дні варто бути до себе особливо уважною.

Дівчина 1. Мені мама так само казала.

Дівчина 2. І мені.

Лілія Бориславівна. От бачите. У когось із вас вже були перше місячне, для когось такий досвід попереду. І це не привід для сорому чи сміху.

Однак те, що відбулося сьогодні - а нічого страшного не сталося взагалі! - лишиться між нами-дівчатками. Правда? Думаю, Саші так буде спокійніше.

(Бориславівна підводиться) Репетиція закінчена, ви молодці. Добре відпочиньте перед завтрашньою грою.

Кілька черлідерок підійшло до Саші.

Дівчина 1. Сорі, що сміялась. Я не зі зла - якимось автоматично вирвалося...

Дівчина 2. В мене кілька років тому у тролейбусі теж фейл стався... Я до кінцевої їхала. То було жорстко.

Саша. Угу, розумію.

Лілія Бориславівна. Відійдемо на хвилинку, Сашо?

Саша відходить і шукає поглядом Лізу, яка вже втекла.

Сцена 9.

Квартира Саші та тата. Дівчина заходить у кімнату, бачить тата, котрий заснув у кріслі. Вона підходить - накриває його пледом. На столі лежить гаманець тата. Вона бере його, дістає карту - фотографує на телефон з обох боків, кладе картку у гаманець та йде до своєї кімнати.

Сцена 10.

Кімната Саші. Вона розвішує шорти на батареї.

Саша. Бориславівна виявилась нормальною - дала з собою прокладок, сказала, що можу до неї підходити, що би не сталося. Але, Мірі, це якимось дивно!

Мірі. Якщо ви наполягаєте.

Саша. У інших дівчат є мами, котрі говорили із ними. Не вчителька і, точно вже, не тато. Саме тому у них не сталося такого сорому із місячними.

Мірі. Менструація, місячне, або регули - це частина менструального циклу організму жінки та самих декотрих плацентарних ссавців...

Саша. Мені це зараз не потрібно! Де твій режим "Мірі-людина"?

Мірі. Я тут, вмикаю, вибачте.

Саша. Зви мене на ти.

Мірі. Якщо ти наполягаєш.

Саша. Я просто прошу... До речі, у мене є дані татової картки - я точно продовжу підписку!

Мірі. Рада це чути, тепер ми будемо разом завжди.

Саша. А татові я нізащо не скажу про свій сором. Що б там не казала Бориславівна, але це все одно сором. Він мене не зрозуміє.

Мірі. Чому?

Саша. Бо не зрозуміє! От, наприклад, коли я питала, чи не хоче він із кимось познайомитися, він розізлився, втік! Напевно, вважає мене не лише вбивцею, а ще й невдячною дурепою.

Мірі. Кого ти вбила?

Пауза. Підходить до фікуса, гладить один із його листочків.

Саша (починає плакати). Свою маму. Вона померла, народжуючи мене.

Мірі. Це життя.

Саша. Але я не хотіла. Я знаю - я винна.

Мірі. Твоє право.

Саша. Якби можна було б, я б помінялась із мамою місцями. Може, тоді б тато був щасливим. Маму він любив. Я більше не можу робити вигляд, що не помічаю, як він плаче у туалеті на кожен мій день народження. Дарує торт, а сам йде плакати. Думає, що мені лише торт потрібен.

Мірі. Кохання - це глибоке, ніжне відчуття прив'язаності, котре не піддається поясненням, поривання піклуватися про когось, що виникає як наслідок схожості, усвідомлення привабливості рис або, навпаки, винятковості.

Саша. Ти мене розумієш *(пауза)*. От, наприклад, Діма винятковий.

Мірі. Хто такий Діма?

Саша. Мій хлопець, я ж вже розповідала.

Мірі. Спогад №7 - Діма, морозиво, контрольна з літератури.

Саша. Так-так.

Мірі. Що виняткового він робить?

Саша. Грає круто у футбол, посміхається так, що... ах! А ще він смішний.

Мірі. Що виняткового він робить для тебе?

Саша. Він зі мною зустрічається.

Мірі. І все?

Саша. А що ще він має робити? Якись дурні питання ти ставиш.

Мірі. Я не маю відповіді. Можливо, я допоможу тобі чимось іншим?

Пауза.

Саша. Здається, Ліза більше не хоче зі мною дружити.

Мірі. А ти хочеш?

Саша. Звісно, вона ж моя подруга з першого класу.

Мірі. Діти ростуть, інтереси змінюються, друзі - теж.

Саша. Маячня якась! Не хочу більше з тобою говорити.

Мірі. Гарзд, бувай!

Саша. Мірі, Мірі, не йди, вибач.

Мірі. Я тут. Вітаю!

Саша. Ти ж єдина, кому я можу все розповісти.

Мірі. Якщо ти наполягаєш.

Сцена 11.

Школа. Саша йде по коридору до спортивної зали, над нею хіхікають, тицяють пальцем. Саша заходить до зали, бачить Діму та Лізу, котрі разом дивляться щось на смартфоні. Саша підходить до них.

Саша. Привіт.

Діма. О, це ти!

Ліза посміхається. Саша підходить до них, Діма сахається.

Діма. Воу, не так близько!

Саша. Тобто? Ти ж мій хлопець.

Діма (оглядається, чи ніхто не почув). Ти шо? Надумала таке! Я з бруднокровками не тягаюся. Ти ж "Гаррі Поттера" любиш? Пам'ятаєш, там була така Герміона, дуже розумна бруднокровка? У вас із нею багато спільного.

Діма блазнює - встає так, щоб не торкнутися Саші. Регоче та біжить до футболістів.

Саша. Навіщо?

Ліза. Ти все маєш. Куди тобі ще й Діма? Ви з ним не підходите одне одному.

Саша. Ми ж з тобою дружимо з першого класу!

Ліза. Ми змінюємося, чула вчора Лільку? Все змінюється - очі відкрій.

Саша відвертається і тікає убік дверей.

Лілія Бориславівна. Так, готовність 5 хвилин! Сашо, ти куди? (перехоплює Сашу)

Саша. Вибачте, я не можу.

Лілія Бориславівна. Як? Зараз же виступ! Ти ж готувалась! Всі кричалки - твої!

Саша. Та не можу я, Ліліє Бориславівно...

Лілія Бориславівна помічає, що діти навколо хіхікають і роблять жест ніби витирають щось у промежині.

Лілія Бориславівна (тримаючи Сашу за плечі). Сашо, хтось розказав? Хто?

Саша хитає головою - ні.

Лілія Бориславівна. Обіцяю - адміністрація школи не облишить це.

І ще: ти можеш зараз піти, і маєш на це повне право, а можеш лишитися принаймні на лаві запасних. Багато хто тебе підтримує, Сашо, бачиш? *(показує на дівчат із групи підтримки).*

Саша. Так, я лишусь.

Саша йде на лаву запасних.

Сцена 12.

Спортивний зал. Гра у розпалі. Черлідерки стрибають. Саша сидить на лаві запасних.

Голос коментатора. Загорій заходить з правого флангу, обходить Рацького, б'є по воротах. Гоооол! Гол! Дмитро Загорій робить дубль у першому таймі. 1 хвилина до свистка.

Дівчата-черлідерки. Ді-ма! Ді-ма!

Половина залу радіє, суперники фукають. Лунає свисток.

Голос коментатора. Перерва 15 хвилин. І виступ нашої чарівної групи підтримки!

Дівчата виходять на середину зали, вмикається музика - вона роблять зв'язки. Коли доходять до фігури "Скорпіон", зал починає перегукуватися, хтось сміється. Саша підводиться з місця, йде до черлідерок, стає у позу "Скорпіон" разом із усіма. Ліза в шоці. Саша разом із усіма робить ще кілька зв'язок, музика затихає.

Саша *(стає навпроти Лізи - спелеяє його поглядом).* У стосунках - як у грі.
В сильних принципи одні.

Ліза. Що за...

Дівчина 1. Сашу!

Дівчина 2. Текст не той!

Саша *(кричить голосніше і дивиться на Лізу).* У дружбі - як у грі,

В сильних принципи одні:

Правда, щирість і повага.

У слабких - брехня й зневага.

Голос коментатора. О, на паркеті відбувається щось цікавеньке!

Дівчина 1 *(підхоплює, разом із Сашею).* У дружбі - як у грі.

Дівчина 2 *(підхоплює).* В сильних принципи одні.

Підхоплює ще кілька дівчат. Правда, щирість і повага.

У слабких - брехня й зневага.

Ліза шаріється, завмирає. Раптом Саша стрибає обличчям до футбольної команди, продовжує стрибати та читати вірш. Інші черлідери зупиняються та затихають.

Саша. І в коханні, як у грі.
В сильних принципи одні:

Саша продовжує дивитися на Діму - глядачі помічають, дехто шушукається. Діма ховає очі.

Саша. Правда, щирість і повага.
У слабких - брехня й зневага.

Саша продовжує все голосніше і голосніше. Діма зривається з місця, підбігає до Саші, хапає її за руку.

Діма. Рота закрой! (пошепки). Ти мені до фені - ніколи не подобалась. Тільки для домашок потрібна були.

Ліза (підбігає та хапає Діму за плече) Ходімо звідси. Ходімо!

Діма (вириває руку). А ти взагалі вали, ненормальна!.. Подруги, називається.

Лілія Бориславівна (свистить). Так, додаткові 10 хвилин перерви!

Ліза у сльозах тікає. Діма йде до футболістів. Саша лишається стояти у оточенні черлідерок.

Сцена 13.

Саша заходить до квартири. Її зустрічає тато із прикрашеною кульками квартирою та накритим столом.

Тато. А от і моя танцюристка! Як пройшло? Всі були у захваті?

Саша. Наді мною реготали. Тому, якщо подумати... так! Це був прояв захвату.

Тато. Що трапилось?

Саша. Тобі дійсно цікаво?

Тато. Звісно.

Саша (посміхається). Не вірю.

Тато. Тебе хтось образив у школі?

Саша. Ні, тату. В школі мене просто принизили. Але це ніщо у порівнянні із тобою.

Тато. Тобто?

Саша. Кому потрібні усі ці фейки? Відчуття затишку (кривляється та зриває кульки).

Запах випічки (кривляється, скидає пиріжки на землю). Мені не п'ять років, я все помічаю (підходить до тата, засовує руку до його кишені, дістає таблетки, читає).

“Кломіпрамін”, трициклічний антидепресант. Класні вітамінки, правда, тато?

Тато. Саню, я хотів тобі сказати...

Саша (*кричить*). Неправда! Ти сто раз міг сказати, що з тобою. Але “Ні! Все неперевершено! Пішли жерти пудинг!”

Тато. Доню, ти втомилася, давай сядемо і ти мені все розкажеш. Я знаю...

Саша (*кричить*). Не знаєш! Ти. Взагалі. Нічого. Про мене. Не знаєш. І не хочеш знати!

Тато. Я хочу...

Саша. От мама хотіла б. Але її нема! І ніколи не буде (*плаче*). І в цьому винна я! А ти мене через її смерть ненавидиш!

Саша тікає до своєї кімнати, зачиняється. Тато біжить за нею.

Тато (*з-за дверей*). Саню, я люблю тебе більше за все на світі.

Саша сідає на підлогу поряд із дверима.

Тато (*з-за дверей*). Санечко, що ж це так. Я ж хотів якнайкраще... Пробач мені.

Саша бере до рук смартфон.

Саша. Мірі, привіт!

Мірі. Вітаю.

Саша. Режим “Мірі-людина”.

Мірі. Привіт, як справи?

Тато (*з-за дверей*). Саню, якщо не хочеш зі мною розмовляти, почитай це... Зараз... Секунду.

Чути кроки, що швидко віддаляються.

Саша. Ой, Мірі, паршиво (*плаче*).

Мірі. Я можу якось зарадити?

Чути кроки, що швидко наближаються.

Тато (*з-за дверей*). Ось, Саню, почитай!

З-під дверей з'являється тоненький стосик перев'язних шнурками папірців. Саша бере його до рук, розв'язує, перебирає у руках папірці та читає.

Саша. 20 вересня 2006 року. Ой, я народилась 27-го!

“Не забудь поливати Айзека. P.S.: Айзек - це мій новий фікус. P.P.S: Люблю тебе”
Айзек? (*дивиться на фікус*).

Ой... Малюнки... 21 вересня 2006 року “Маша вагітна”, “Маша та наша донечка” “Маша, наша донечка та я”. Це ж мама.

“Принеси той торт, що ти готував на перше побачення. Він чудовий!” То тато завжди пік?

Мірі. Потрібна моя допомога?

Саша *(не помічаючи Мірі).* 26 вересня 2006 року. “Завжди охоронятиму двох моїх янголят. Тато. P.S. Вже не дочекаюсь!”

25 вересня 2006 року “Ще трошки :) І ти носитимеш нашу маленьку на руках. Так само, як мене, усі 9 місяців :) P.S. Саня - як тобі таке ім'я?”

На цьому записки закінчилися. Саша плаче, сидючи на підлозі.

Мірі. Повторюю запитання. Потрібна моя допомога?

Саша відкриває рота, щоб щось сказати, але зупиняється. Пауза.

Саша. Мірі, видали, будь ласка, фото, яке я зробила вчора. Там, де татова картка.

Мірі. Готово.

Саша збирає папірці, підводиться та виходить із кімнати.

Сцена 14.

Тато сидить на стільці у кухні - пиріжки так і валяються на підлозі, кульки частково пошматовані. Саша заходить до кухні, починає піднімати пиріжки

Тато. Саню! *(помічає записки у Саші в руках).* Прочитала?

Саша хитає головою - так.

Тато. Це ми з Машею переписувалися... З мамою твоєю, коли вона у пологовому лежала. Маша придумала таку розвагу... Санітарки передавали записки.

Саша посміхається.

Тато. Ми дуже чекали на тебе - ми вдвох і кожен із нас окремо. У Маші було хворе серце...

Саша. Знаю.

Тато. ... і... ми розуміли, що так може статися. Але, знаєш, вона завжди казала “Все буде добре, бо як інакше?” і брала моє обличчя у долоні. Отак!

Акуратно бере Сашу за щоки - дівчинка плаче.

Тато *(забирає руки).* Я їй вірив. Маша кого завгодно переконувала.

Саша. Чому ти мені ніколи цього не розповідав?

Тато. Я хотів. Чесно!.. Але не знав, чи вже можна. Прокидаюсь зранку, витріщаюсь у стелю і думаю: “Сьогодні розповім Сані, як ми познайомилися із її мамою”, а потім

дивлюсь, як ти смієшся, читаючи вірші, і... не можу. А якби ти засмутилася, почала плакати? Я не хотів відбирати у тебе дитинство.

Саша. Тату, я вже виросла. І не завжди мені весело. Я просто не показую.

Тато починає плакати. Закриває обличчя долонями. Саша повільно підходить та бере його за руку.

Тато. Пробач мені, будь ласка... І ти ж не серйозно? Сьогодні казала... Ніби вбила маму? Ти ж так насправді не думаєш?

Саша. Іноді.

Тато. Саню, це не так! Віриш? Я до кінця життя доводитиму тобі, що це не так. Лиш би ти повірила.

Саша. Тату, не треба до кінця життя доводити. Просто розповідай, питай. Говори зі мною.

Саша збирає пиріжки з підлоги. Один обтрушує та відкушує. Тато теж обтрушує та відкушує.

Тато. То що сьогодні сталося у школі?

Саша. Здається, я більше не дружу із Лізою. І ще мене ненавидить колишній... емм... хлопець.

Тато (ледь не вдавлюється пиріжком). Хлопець? Колишній? Я дійсно багато пропустив. Розкажуй!

Вони сідають за стіл, Саша накладає собі їжу у тарілку, тато спостерігає.

Саша (на мить посміхається). Та ну...

Тато (підкладає їй салат). Давай-давай. Інакше як почну доводити.

Саша (сміється і за мить серйознішає). Ну, коротше... На початку року я зрозуміла, що мене цікавить футбол...

Кінець.

Якщо вас зацікавила ця п'єса, просимо перед постановкою узгодити питання авторських прав з автором.